

Strategija razvoja slovenije
Slovenija **jutri**

Kako
do manjše
brezposelnosti

Kje smo danes

V Sloveniji je danes 87.111 brezposelnih (maj 2006). Velika večina jih ima nižjo stopnjo izobrazbe in je dolgotrajno brezposelna. Brezposelna oseba v Sloveniji potrebuje povprečno skoraj 2 leti, da najde zaposlitev. Brezposelnost, ki se je v zadnjih letih vseskozi zniževala, se je v drugi polovici leta 2005 ponovno začela povečevati, v zadnjih mesecih pa se ponovno znižuje, pri čemer ostaja stopnja brezposelnosti žensk še vedno precej višja od stopnje brezposelnosti moških. Gibanja registrirane brezposelnosti se kljub vsemu počasi izboljšujejo, ponovno pa med brezposelnimi narašča število starejših od 50 let ter brezposelnih z višjo in visoko izobrazbo. Veliko brezposelnih je tudi med mladimi. Pri stopnji brezposelnosti so še posebej velike razlike med statističnimi regijami. Tako je stopnja brezposelnosti v Pomurski regiji, kjer je najvišja, več kot dvakrat večja kot v Goriški regiji, kjer je najnižja.

Vzrok za brezposelnost je večinoma nizka zaposljivost in neaktivnost, kar pa velikokrat vodi v socialno izključenost. Okvir gospodarskih in socialnih reform za povečanje blaginje v Sloveniji zato namenja posebno pozornost povečevanju zaposljivosti in zmanjševanju brezposelnosti. Temeljna sprememba, ki jo želimo doseči na tem področju, je motiviranje brezposelnih oseb za aktivno iskanje dela ter povečanje njihovega znanja, veščin in usposobljenosti zaradi večje zaposljivosti.

Opisano stanje zato zahteva dodatne dejavnosti in spremembe v obstoječi politiki za večjo aktivnost in nižjo brezposelnost, ki bodo pripomogle k povečanju zaposlenosti, nadaljnjemu zmanjševanju števila brezposelnih in ustvarjanju večjega števila novih delovnih mest.

Kaj želimo doseči

V svežnju reform, ki ga je sprejela Vlada RS, je za večjo aktivnost in zniževanje brezposelnosti neposredno namenjenih pet ukrepov.

1. *Spodbujanje večje aktivnosti brezposelnih oseb*
MORDA DELODAJALEC
POTREBUJE RAVNO MENE!
2. *Učinkovitejša politika zaposlovanja*
POMAGAJMO LJUDEM DO SLUŽB!
3. *Spodbujanje in omogočanje vseživljenjskega učenja*
V ZNANJU JE MOČ!
4. *Ureditev sistema štipendiranja za mlade*
USTREZNA IZOBRAZBA JE PRVI
KORAK NA USPEŠNI KARIERNI POTI!
5. *Povečanje prilagodljivosti trga dela in olajšanje zaposlovanja*
PRILAGODLJIVOST TRGA DELA
– VEČ DELOVNIH MEST!

Vsak od naštetih ukrepov je namenjen večji aktivnosti in nižji brezposelnosti na določenem področju.

Ukrep za spodbujanje večje

aktivnosti brezposelnih oseb je namenjen spodbujanju brezposelnih oseb k iskanju in sprejemanju dela. Ukrep bo ob tem omogočil večjo zaposljivost, s tem pa tudi socialno varnost.

Ukrep za učinkovitejšo politiko zaposlovanja

je namenjen boljšemu usklajevanju med posameznimi ukrepi oziroma politikami države, ki lahko pripomorejo k zmanjšanju brezposelnosti in povečanju delovne aktivnosti. Pri tem sta posebej pomembna t. i. aktivacija brezposelnih oseb ter izenačevanje ponudbe in povpraševanja na trgu dela.

Ukrep za spodbujanje in omogočanje vseživljenjskega učenja

je namenjen izboljšanju možnosti posameznika na trgu dela, saj sta ravno nezadostna, neustrezna in nedokončana izobrazba ter neustrezna opremljenost z znanjem, veščinami in usposobljenostjo glavni razlog za brezposelnost.

Ukrep za ureditev sistema štipendiranja za mlade

je namenjen povečanju usmerjenosti sistema v zadovoljevanje potreb gospodarstva in omogočanje mladim, da pridobijo izobrazbo, ki jim bo pozneje prinesla zaposlitev.

Ukrep za povečanje prilagodljivosti trga dela in olajšanje zaposlovanja

pa je namenjen odpravljanju ovir in strahov delodajalcev pred novim zaposlovanjem ter spodbujanju brezposelnih, da se pogumneje kot do zdaj odločajo za prekvalifikacijo in nove, fleksibilne oblike zaposlitev.

Vsaka resna reforma se začne in konča pri ljudeh. S spreminjanjem institucij, ki na trgu dela zajemajo zakonodajni okvir, programe, socialno partnerstvo,

minimalno plačo, plačni sistem in drugo, vplivamo na delovanje trga dela in obnašanje posameznika. Z ukrepi za večjo aktivnost in nižjo brezposelnost ni nič drugače, še več, dogajanje na trgu dela zadeva vsakega posameznika. Položaj brezposelnih ureja Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, zato je vlada že poslala v Državni zbor Republike Slovenije prve spremembe in dopolnitve tega zakona. Prav tako je v pripravi sistemski Zakon o štipendiranju, ki bo celovito uredil to področje in spodbudil delodajalce k večjemu vlaganju v izobraževanje možnih kadrov. V pripravi so tudi spremembe in dopolnitve Zakona o delovnih razmerjih, ki bodo omogočile bolj prilagodljivo zaposlovanje in tako več novih delovnih mest. Za večjo zaposljivost in s tem večjo socialno varnost so v pripravi tudi že spremembe aktivne politike zaposlovanja in vseživljenjskega učenja.

Kako bomo to dosegli

Ukrepe bomo lahko izpeljali le s skupnimi močmi. Tako država, podjetja, kot posamezniki si bomo morali prizadevati, da ukrepi uspejo tudi v praksi. V nadaljevanju

predstavljamo odgovore na vprašanja, kot so: kaj konkretnega ti ukrepi prinašajo za vas, kako bodo vplivali na vaš položaj itd.

Morda delodajalec potrebuje ravno mene!

Vlada RS bo:

- vsaki brezposelni osebi v 3 do 6 mesecih omogočila vključitev v eno od aktivnih oblik pridobivanja nove zaposlitve oziroma izobraževanja za novo zaposlitev (cilj je, da bo posamezen svetovalec na Zavodu RS za zaposlovanje skrbel za največ 150 iskalcev zaposlitve);
- ponudila možnost hkratnega usposabljanja zaposlenih in zaposlovanja brezposelnih po skandinavskem vzoru – krožno zaposlovanje (“job rotation”);
- vpeljala možnost kombinacije delne zaposlitve in delne upokojitve ter s tem omogočila aktivno staranje in delovne izkušnje za prve iskalce zaposlitve na istem delovnem mestu;
- ponudila konkretne spodbude brezposelnim, da sprejmejo vsako ustrezno delo oziroma primerno zaposlitev, ter jasneje povezala njihove pravice in dolžnosti;
- uresničila načelo “vse na enem mestu” tudi za pravice iz naslova brezposelnosti.

Pomagajmo ljudem do služb!

Vlada RS bo:

- povečala učinkovitost ukrepov aktivne politike zaposlovanja z doseganjem večje povezljivosti med ukrepi in dopolnjevanjem posameznih ukrepov;
- financirala aktivno politiko zaposlovanja iz slovenskega proračuna, hkrati pa se bodo za ta namen uporabljala tudi evropska sredstva iz Evropskega socialnega sklada;
- poskrbela, da bo posebna pozornost namenjena usposabljanju svetovalcev pri Zavodu RS za zaposlovanje;
- oblikovala posebne ukrepe aktivne politike zaposlovanja glede na posebne potrebe, bodisi regijske bodisi glede na ciljne skupine, ki se spoprijemajo z največjimi težavami pri vstopu na trg dela (npr. ženske, starejši, mladi, nizko izobraženi ...);

- poskrbela, da bodo delodajalci bolj obveščeni o ukrepih aktivne politike zaposlovanja;
- poskrbela, da bodo osebe, ki se srečujejo z ovirami pri vstopu na trg dela, deležne večje pomoči, s čimer bi se povečala socialna vključenost in zmanjšala odvisnost od socialnih pomoči;
- uvedla ukrepe, ki bodo olajšali usklajevanje poklicnega in družinskega življenja ter spodbujali delodajalce k zaposlovanju žensk v rodni dobi, mladih in starejših brezposelnih;
- olajšala prizadevanja delodajalcev za pridobitev delovne sile, po kateri delodajalci najbolj povprašujejo.

V znanju je moč!

Vlada RS bo:

- oblikovala in izvedla motivacijske programe, ki bodo spodbujali brezposelne k ponovnemu vključevanju v formalno in neformalno izobraževanje in usposabljanje ter k usposabljanju, ki zvišuje raven pismenosti;
- oblikovala spodbude za podjetja in posameznike za večje vključevanje v izobraževanje in usposabljanje;

- izdelala sistem, ki bo dosežke izobraževanja in usposabljanja priznaval kot delne korake na poti do pridobitve želene izobrazbe, znanja in usposobljenosti;
- zavezala lokalne skupnosti k pripravi letnih načrtov izobraževanja odraslih;
- spodbujala izvajanje programov svetovalnih središč za izobraževanje odraslih in središč za samostojno učenje.

Ustrezna izobrazba je prvi korak na uspešni karierni poti!

Vlada RS bo:

- z zakonom celovito in sistemsko uredila štipendiranje;
- namesto sedanjih republiških štipendij uvedla dodatek za izobraževanje kot socialno pomoč tistim, ki se zaradi slabih gmotnih razmer drugače ne bi odločili za izobraževanje;
- razvila štipendijski sklad, v katerega bodo poleg države sredstva prispevali tudi delodajalci in lokalne skupnosti ter bo namenjen povezovanju šolske mladine z delodajalci, da bi zagotovili zaposlitve in zadovoljili potrebe po novih zaposlenih;
- tudi na tem področju uveljavila načelo "vse na enem mestu".

Prilagodljivost trga dela – več delovnih mest!

Vlada RS bo:

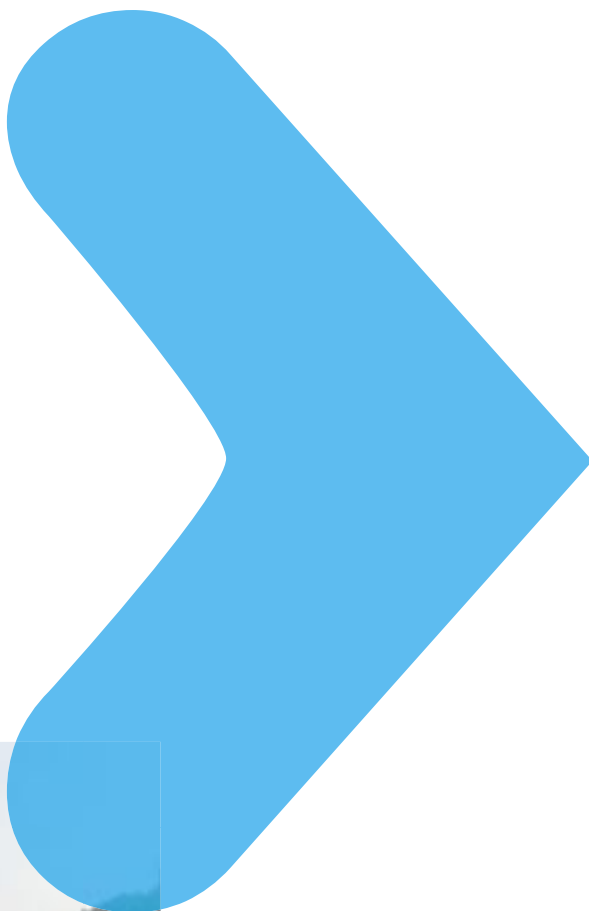
- zmanjšala ovire za zaposlovanje za nedoločen čas, pospešila zaposlovanje s skrajšanim delovnim časom in druge oblike fleksibilnega dela, hkrati pa bo z drugimi ukrepi zagotovila več aktivne politike zaposlovanja in vseživljenjskega učenja;
- spodbujala usposabljanja in izobraževanja za večjo usposobljenost in s tem večjo zaposljivost in prilagodljivost;
- zmanjšala ovire za razvoj in delovanje agencij za zaposlovanje delavcev;
- omogočila opravljanje začasnih in občasnih del s pridobitno dejavnostjo brez prevelike regularnosti in dolgotrajnih postopkov registracije;
- uvedla dodatne spodbude za legalizacijo dela na črno ter dosledno izvajala ukrepe za preprečevanje dela in zaposlovanja na črno;
- zagotovila dosledno spoštovanje delovnopravne zakonodaje.

Več informacij:

- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve: <http://www.gov.si/mdds/>
- Služba Vlade RS za razvoj: <http://www.svr.gov.si/>
- Zavod RS za zaposlovanje: <http://www.ess.gov.si/>
- Evropski socialni sklad: <http://www.ess.gov.si/slo/ESS/ess.htm>
- spletno mesto Slovenija jutri! <http://www.slovenijajutri.gov.si/>

Publikacija Kako do manjše brezposelnosti je sestavni del komunikacijske strategije Vlade RS. Z njo želimo prispevati k obveščenosti o izvajanju Strategije razvoja Slovenije in razumevanju posledic gospodarskih in socialnih reform za življenje v državi.

- Izdajatelj: Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Služba Vlade RS za razvoj in Urad Vlade RS za informiranje
- Založnik: Urad Vlade RS za informiranje
- Lektoriranje: Generalni sekretariat Vlade RS, Služba za prevajanje, tolmačenje, redakcijo in terminologijo
- Tisk: Mond Grafika, d. o. o.
- Naklada: 20.000
- Junij 2006

Urad Vlade RS za informiranje

Gregorčičeva 25

1000 Ljubljana

Telefon: 01/ 478 26 00

Telefax: 01/ 251 23 12

www.slovenijajutri.gov.si